GEMEENTE HILLEGOM

Hoofdstraat 115, 2181 EC Hillegom
Postbus 32, 2180 AA Hillegom

T 14 0252
F 0252 - 537 290
E info@hillegom.nl
I www.hillegom.nl

RAADSVOORSTEL

Nr.	3. Bestuur\1971
B&W-besluit	8-02-2011
Informatiebijeenkomst	--
Voorronde	03-03-2011
Raad	31-03-2011
Agendanummer	11

Onderwerp:
Mogelijkheden grondslag Rioolheffing 2012

Wij stellen voor:
- als grondslag voor de rioolheffing 2012 bij woningen de omvang van het huishouden te hanteren (één- of meerpersoonshuishouden).
- als grondslag voor de rioolheffing 2012 bij niet-woningen het waterverbruik te hanteren, verdeeld in zes schalen.

Bestaand kader/doelstelling:
De raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting (art. 216 Gemeentewet). Aanpassingen in bestaande verordeningen (tarieven en redactionele aanpassingen als gevolg van wetswijzigingen) zijn wijzigingen in de zin van de wet en dienen door de raad te worden vastgesteld.

Inleiding:
In uw vergadering van 16 december 2010 is de door ons voorgestelde verordening Rioolheffing 2011 niet vastgesteld. Na amendement is Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing vastgesteld op basis van de verordening van 2010 zonder beleidswijziging maar met de voorgestelde percentage van 1,5% voor de tarieven van de diverse verordeningen.
Uw gemeenteraad wilde nog geen beleidswijzingen vaststellen omdat u in meerderheid van mening was dat u meer tijd moest krijgen om de nieuwe grondslag te bespreken.

Argumenten:
Algemeen
Op dit moment wordt de rioolheffing geheven van de gebruiker van een perceel, dat is aangesloten op de gemeentelijke riolering. Het huidige tarief is, ongeacht het soort perceel, een vast bedrag per jaar en bedraagt € 240,98.

In de raadsvergadering van uw raad van 10 december 2009 heeft u besloten een onderzoek te doen naar de voor- en nadelen van een andere tariefsopbouw.

Uw raad acht het niet juist dat woningen, instellingen en bedrijven hetzelfde bedrag aan rioolheffing betalen. Een vast bedrag voor elke gebruiker sluit niet aan bij het profijt dat de verschillende gebruikers maken van de riolering. De uitkomsten van het onderzoek treft u hieronder aan.

Uitgangspunten

1. De rioolheffing is bedoeld om de gemeentelijke watertaken te bekostigen.

Bij de invoering van de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken heeft de gemeente naast de inzameling en transport van afvalwater **ook** de plicht tot de inzameling van afvloeiend regenwater en de verwerking daarvan. Daarnaast moet zij maatregelen treffen om structurele nadelige gevolgen van de grondwaterstand zo veel mogelijk te voorkomen.

De kosten van voorzieningen voor regen- en grondwatertaken kunnen in de rioolheffing worden meegenomen.

De gemeentewet biedt de mogelijkheid de rioolheffing op te splitsen naar een afvalwaterdeel en een regen- en grondwaterdeel. De afzonderlijke heffingen worden aan de belastingplichtigen in rekening gebracht.

Als wordt gekozen voor afzonderlijke heffingen moet de kosten voor de afzonderlijke taken worden gescheiden. Dit geldt ook voor de investeringen die in het verleden zijn gedaan. Het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) kent geen scheiding van de kosten voor de verschillende taken. Gezien de bundeling van de kosten van de watertaken is de verordening ingericht naar één rioolheffing.

2. Het staat de gemeenten vrij de rioolheffing te heffen van de eigenaar of de gebruiker van een perceel.

In de huidige verordening wordt de rioolheffing geheven van de gebruiker van een perceel omdat voor de gebruiker de mate van profijt van de riolering hoger is dan voor de eigenaar.

Wij stellen voor de gebruiker van een perceel als belastingplichtige voor de rioolheffing te handhaven.

3. Heffingsgrondslag (en) = verdeelsleutel van de totale kosten over de individuele betalers.

Uit de wetsgeschiedenis en de jurisprudentie blijkt dat gemeenten een grote mate van vrijheid hebben in het kiezen van een heffingsgrondslag.

Bij de heffing van gebruikers zijn de volgende heffingsgrondslagen mogelijk:

3.1. Een bedrag afhankelijk van het waterverbruik /geloosd afvalwater

Deze heffingsgrondslag leidt tot hoge perceptiekosten. Bovendien is het in veel gevallen lastig te bepalen (zeker bij bedrijven) een onderscheid te maken tussen het waterverbruik (gegevens afkomstig van het Waterbedrijf) en het water dat wordt geloosd. Daarnaast zijn er bedrijven die zelf water oppompen en via het riool afvoeren. Controle daarop is niet mogelijk.

3.2. Een vast bedrag plus een toeslag voor de hoeveelheid waterverbruik
Deze heffingsgrondslag is een combinatie van een vast bedrag en een bedrag naar waterverbruik. Bijvoorbeeld: een vast bedrag voor gebruikers die minder dan 200 m3 water verbruiken en daarboven een bedrag per m3 > 200 m3 water.
Een vast bedrag voor elke gebruiker doet geen volledig recht aan het profijtbeginsel. Een toeslag naar waterverbruik betekent ook weer hoge perceptiekosten (zie 1.7.3.1).

3.3. Een bedrag afhankelijk van de waarde van het eigendom (WOZ waarde)
De waarde heeft een indirecte relatie met de oppervlakte van het perceel en de oppervlakte van de woning. Dit zijn belangrijke indicatoren voor het gebruik van de riolering. Grotere percelen zorgen voor een grotere (piek) belasting bij de regenwaterafvoer en grotere woningen gebruiken over het algemeen meer water.
Voor niet-woningen is het moeilijker om een verband te zien tussen de waarde in het economisch verkeer en het gebruik van de riolering. Om die reden is deze heffingsgrondslag niet goed te gebruiken voor niet woningen.
Voor de waarde kan worden aangesloten bij de WOZ waarde. De waarde van de van de voor de WOZ uitgezonderde objecten (bijv: woonboten, kerken, cultuurgronden) moeten zelf worden vastgesteld.

3.4. Een bedrag afhankelijk van de bebouwde en verharde oppervlakte of de kavelgrootte
De grootte van afvoerende bebouwde en verharde oppervlakten van op de riolering aangesloten percelen bepaalt de hoeveelheid afgeloosd regenwater. Hoe groter de oppervlakte hoe meer geloosd regenwater.
Deze heffingsgrondslag zorgt voor veel meet - en controlewerkzaamheden. De perceptiekosten zijn daarom hoog. Bij een drukriolering kan deze maatstaf niet worden toegepast omdat de riolering daarbij geen regenwater afvoert.
Een heffing naar kavelgrootte kan onredelijk uitwerken als een belastingobject veel onverhard oppervlakte heeft.

3.5. Een bedrag afhankelijk van aantal bewoners
Het gebruik van woningen is min of meer gerelateerd aan het aantal bewoners van een woning. Er zijn wel verschillen te bedenken (grote, kleine tuin, jong of oud echtpaar e.d.) maar de grondregel dat door bewoning het verbruik wordt bepaald is aanwezig. Het is een vrij eerlijke verdeling van de kosten en geeft in vergelijking met de huidige systematiek een verbetering in de stelregel dat de vervuiler betaald.
Gerekend wordt met 2.450 huishoudens met 1 persoon en 6.250 huishoudens met meerdere personen. Het gemiddelde verbruik is respectievelijk 50 en 130 kuub.

In onderstaand schema krijgen de grondslagen een beoordeling op basis van de aspecten:

a. perceptie de perceptiekosten (kosten die gemaakt worden op de rioolheffing te innen);
b. de stabiliteit van inkomsten.

Heffingsgrondslag	Beoordelingsaspect		
	Kostenveroorzaker profijthebber betaalt	perceptiekosten	stabiliteit inkomsten
1. waterverbruik	+/0	-	0/-
2. vast bedrag met toeslag voor waterverbruik	+	+/0	+/0
3. waarde	-	0/-	0/-
4. grootte	0/+	-/--	+
5. één of meer persoonshuishouden	+	++	+

++ zeer gunstig, + gunstig, 0 neutraal, - ongunstig, --zeer ongunstig

Een heffingsgrondslag naar waterverbruik betekent hoge perceptiekosten en is niet doelmatig. Om die reden is deze naar onze mening geen optie. Ook de waarde en de grootte is minder geschikt omdat er geen het verband bestaat tussen de waarde en het gebruik van de riolering.

Een vast bedrag voor elk perceel met een toeslag voor waterverbruik is ook geen optie omdat zo'n heffingsgrondslag a. het profijtbeginsel geweld aan doet en b. hoge perceptiekosten met zich brengt.

Voorstel

Gelet op het vorenstaande stellen wij om bij de tariefsbepaling voor **woningen** aan te sluiten bij het systeem van een- en meerpersoon huishoudens. Variëren in tarief naar één en meer persoonhuishoudens doet meer recht aan het profijtbeginsel dan het hanteren van één tarief voor elk huishouden. Voor de verdeling wordt aangesloten bij de Gemeentelijke basis administratie (GBA).

Bij de **niet woningen** (bedrijven en instellingen) (ca. 700) is geprobeerd om op basis van het gemiddelde waterverbruik binnen een groep van bedrijven of instanties tot een tariefsstelling te komen. Dit blijkt heel lastig omdat het waterverbruik binnen een groep zeer varieert en het bovendien lastig is om sommige bedrijven/instanties in de juiste groep in te delen. Een vast bedrag voor elke niet woning is naar onze mening geen optie. Daarvoor is het waterverbruik te divers (het waterverbruik varieert van 10 m3 tot 5000 m3 en hoger).
Een tariefsdifferentiatie op basis van het werkelijke waterverbruik ingedeeld in schalen lijkt ons de beste oplossing. Met dit systeem worden de hierboven genoemde nadelen niet weggenomen maar wel beperkt.

De initiële perceptiekosten voor deze relatief kleine groep percelen zijn eenmalig (invoeren in belastingpakket). Het aantal jaarlijkse mutaties zal beperkt zijn omdat het waterverbruik per jaar niet veel zal afwijken waardoor de meeste bedrijven in dezelfde schaal zullen blijven.
Daarnaast zullen de bedrijven die zelf oppompen het water meestal gebruiken in het productieproces, als koelwater of voor het bevloeien van de akkers. Het rioolstelsel wordt door dit water niet belast.

Gevolgen voor het tarief
Voor de berekening van het tarief is gerekend met de lasten en baten in de begroting 2011. Bij de behandeling van de programmabegroting 2012 wordt het tarief berekend en voorgesteld voor 2012.

Bij het waterbedrijf Dunea zijn gegevens opgevraagd inzake het waterverbruik van woningen en niet woningen over de voorgaande verbruiksperiode (2009). Daarnaast zijn gegevens verzameld over de gemiddelde regenval per m2 in deze regio.
Uitgangspunten:

1. De totale lasten bedragen in 2011 € 2.300.934,- (begroting en GRP), verdeeld in kapitaallasten ad € 1.144.760,- en jaarlijkse kosten ad € 1.156.174,-.
2. De baten voor 2011 zijn geraamd op € 2.300.934,- (100% kostendekking).
3. Totale waterverbruik in Hillegom over 2009 bedraagt 1.095.585 m3, waarvan 924.561 m3 door woningen.
4. *Woningen:*
   Gemiddeld waterverbruik eenpersoonshuishoudens : 50 m3 per jaar
   Gemiddeld waterverbruik meerpersoon huishoudens : 123 m3 per jaar
5. *Niet woningen*
   Indeling op basis van het jaarlijkse gemiddelde waterverbruik per jaar:

Categorie	
Waterverbruik	tot 100 m3
	van 100 m3 tot 250 m3
	van 250 m3 tot 500 m3
	van 500 m3 tot 1.000 m3
	van 1000 m3 tot 2000 m3
	meer dan 2000 m3
Garageboxen	-geen wateraansluiting, alleen hemelwaterafvoer
Trafo's	-geen wateraansluiting, alleen hemelwaterafvoer

6. *Berekening tarieven*

De lasten zijn verdeeld in kapitaallasten en jaarlijks terugkomende kosten. De kapitaallasten zijn gelijkelijk verdeeld over alle percelen (woningen en niet woningen). De jaarlijkse kosten zijn verdeeld over de woningen en de niet woningen naar rato van het waterverbruik.

De tarieven zijn berekend op basis van het gemiddelde waterverbruik van elke groep.

De tarieven voor garages en trafo's zijn gerekend op basis van de gemiddelde hoeveelheid hemelwater dat jaarlijks per m2 valt.

Op basis van voornoemde uitgangspunten ontstaat het volgende beeld:

	Categorie		Tarief per jaar
1	Woningen eenpersoonshuishouden		€ 171,88
2	Woningen meerpersoon huishouden		€ 257,74
3	Niet woningen	tot 100 m3 waterverbruik	€ 161,28
4		van 100 m3 tot 250 m3	€ 292,72
5		van 250 m3 tot 500 m3	€ 481,40
6		van 500 m3 tot 1000 m3	€ 814,24
7		van 1000 m3 tot 2000 m3	€ 1.564,72
8		boven 2000 m3	€ 4.910,08
9	garageboxen		€ 50,00
10	trafo's		€ 40,00

Nb : het gemiddelde waterverbruik van groep 3 ligt lager dan van groep 1
het gemiddelde waterverbruik van groep 4 ligt hoger dan van groep 2

Financiële dekking:

De geraamde lasten en baten in de begroting van elk jaar wordt voor de berekening van het tarief gebruikt. De nieuwe tarieven voor 2012 kunnen nog niet worden berekend. De nieuwe tarieven (en de verordening) zullen u worden aangeboden bij de vaststelling van de programmabegroting 2012.

Kanttekening

In de raadsvergadering van 16 december is met bijzondere aandacht gekeken naar de gevolgen voor de buitensportvereniging. Na onderzoek is gebleken dat de voetbal-verenigingen de velden besproeien met oppervlakte water en dat het verbruikte leidingwater via het riool wordt afgevoerd. Een hoger tarief voldoet dan aan het profijtbeginsel. Voor verenigingen waarbij geen oppervlakte water wordt gebruikt voor het besproeien van de velden kunnen de nieuwe tarieven zeer nadelig zijn. Deze nadeel verenigingen zullen wij compenseren tot de categorie waar de andere buitensportverenigingen in vallen.

Urgentie:
Belastingverordeningen moeten vóór het begin van het betreffende heffingsjaar worden vastgesteld en gepubliceerd. Dit zal plaatsvinden medio november na behandeling in de begrotingsraad. Uiterlijk dan moet de raad zich uitspreken over de heffingsgrondslag.

namens het college van burgemeester en wethouders,

ing. G.P. van Lierop	drs. A. Mans
secretaris	Voorzitter

Vertrouwelijk ter inzage gelegd:
- Verbruiklijst bedrijven gemeente Hillegom 2009
Informatie bij:dhr. P. Schaddé van Dooren, p.schadde@hillegom.nl, tel.nr. 0252-537 372